

รูปแบบการประเมินเพื่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมฯ สำหรับนักเรียน ระดับประถมศึกษา

A Model of Evaluation for Development of Virtue and Ethics for Primary Education Students

นิช จันทร์มณ (Nich Chanmon)^{1*} ดร.เกียรติสุดา ศรีสุข (Dr.KiatSuda Srisuk)**

ดร.อุไรวรรณ หาญวงศ์ (Dr.Uraiwan Hanwong)*** ดร.น้ำผึ้ง อินทะเนตร (Dr.Nampueng Indanate)****

(Received: February 21, 2019; Revised: May 21, 2019; Accepted: May 25, 2019)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ 1) เพื่อสร้างรูปแบบการประเมินเพื่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมฯ 2) เพื่อประเมินผลการใช้รูปแบบฯ การวิจัย แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การสร้างรูปแบบการประเมินฯ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่ม 1 ผู้บริหารโรงเรียน 488 คน ครูผู้สอน 564 คน และศึกษานิเทศก์ 44 คน กลุ่ม 2 ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน กลุ่ม 3 ตัวแทนผู้เกี่ยวข้องทั้งในและนอกโรงเรียน โรงเรียนบ้านบ่อห้อย 40 คน เครื่องมือ คือ แบบสอบถาม แบบประเมิน คู่มือการใช้ และเครื่องมือประเมิน ผลการสร้าง พบว่า ได้รูปแบบการประเมินฯ ซึ่งมีโครงสร้างประกอบด้วย เป้าหมาย แนวคิดและหลักการ ขอบเขตการประเมิน 6 ด้าน กระบวนการประเมิน และการสรุปผลการประเมิน ขั้นที่ 2 การประเมินรูปแบบฯ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ตัวแทนผู้เกี่ยวข้องโรงเรียนไหล่หินราษฎร์บำรุง 26 คน โดยใช้แบบประเมิน พบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมร้อยละ 4.47 คุณภาพอยู่ในระดับมาก เป็นการประเมินที่ง่าย สะดวก สบาย สนุก ประหยัดเวลา ทรัพยากร และได้ความรู้ด้านการประเมินมากขึ้น

ABSTRACT

The study purposes were 2 phases: 1. Formulate a virtue and ethics development evaluation model for primary School. 2. To examine the evaluation model effectiveness. The study was divided into 2 phases: 1. Formulation virtue and ethics development evaluation model. The random sample consists of 1) 488 school administrators, 564 teachers and 44 supervisors 2) 5 Experts 3) 40 Ban Bohor School representatives. The tools are a questionnaire and evaluation form. Findings are the evaluation model consists of goals, opinions, 6 principles, process and summary. 2. The population was 26 representatives of Laihin Ratbamrung School. The findings are the 4.47 average score on 5-point rating scale - the evaluation model was easy user, friendly, saves times, natural and learned more evaluation.

คำสำคัญ: คุณธรรม จริยธรรม รูปแบบการประเมิน การพัฒนานักเรียน

Keywords: Virtue and ethics, Model of evaluation, Development of students

¹ Correspondent author: nich98@hotmail.co.th

* นักศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัย และพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

** รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาประเมินผล และวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

*** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

**** อาจารย์ สาขาวิชาประเมินผล และวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

บทนำ

การศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ นับว่ามีความสำคัญ เพราะเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณสมบัติพื้นฐานที่มีคุณภาพของสังคม และประเทศชาติ เป็นการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันทางสังคมที่ดีประการหนึ่ง ซึ่งการสร้างคุณธรรม และจริยธรรมฯ ให้เกิดขึ้นในตัวบุคคลนั้น แม้จะเป็นเพียงด้านใด ด้านหนึ่ง ก็สามารถส่งผลต่อคุณธรรมด้านอื่น ๆ ได้ ความสำคัญนี้ ยังได้กำหนดไว้ในธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 [1] ที่ระบุไว้ พอสรุปได้ว่า ปัญหาและวิกฤติการณ์ข้อขัดแย้งต่าง ๆ ของประเทศนั้น จะต้องมีการป้องกัน และแก้ไข ซึ่งมีอยู่หลายวิธี ซึ่งวิธีการหนึ่งในนั้นก็คือ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบคุณธรรม และจริยธรรมฯ โดยการศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดีมีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ เน้นการอนุรักษ์ฟื้นฟูส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีอันดีงามของท้องถิ่นและของชาตินอกจากนี้ ยังจัดให้มีพื้นที่สาธารณะสำหรับจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องรวมทั้งส่งเสริม และสนับสนุนให้ประชาชน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ใช้สิทธิ และมีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย

การแก้ปัญหาวิกฤติการณ์ข้อขัดแย้งต่าง ๆ และเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบคุณธรรม และจริยธรรมฯ ดังที่กล่าวมาข้างต้น ยังมีปัจจัยหรือองค์ประกอบหลายประการที่จะทำให้สังคมเป็นไปตามธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ตามที่ได้ระบุไว้ และการประเมินก็ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ปัญหาเพื่อการพัฒนา เนื่องจาก การประเมินจะช่วยให้ผู้มีส่วนร่วมทุกฝ่ายได้ทราบปัญหาที่ตรงตามสภาพที่แท้จริง ซึ่งจะช่วยให้การแก้ปัญหาหรือการพัฒนาได้ตรงจุด ซึ่งความสำคัญนี้ ก็มีการกำหนดไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2560 – 2579) [2] ดังที่ปรากฏในแนวคิดและหลักการติดตามประเมินผล และมีการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินทั้งการประเมินผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบ โดย แต่ละหน่วยงานจะการดำเนินงานประเมินของตนเอง ควบคู่ไปกับการ ให้หน่วยงานกลางประเมิน โดยมีหลักการ การติดตาม การประเมิน นอกจากนี้ ยังส่งเสริมให้มีการประสานความร่วมมือกันในพื้นที่ เพื่อให้การติดตามประเมินผลมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล พร้อมทั้งให้มีการจัดเวทีสาธารณะ เพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้แสดงความคิดเห็น และนำเสนอผลการติดตามและประเมินผล โดยให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ ซึ่งสอดคล้องกับ วิชัชมงคล ไพศาล และอรัญ [3] ที่ว่า การวัดผลที่ใช้เครื่องมือวัดผลที่ดี มีคุณภาพ จะทำให้ได้ข้อมูลหรือคะแนนที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ ถ้าการประเมินผลที่ใช้ข้อมูลที่ถูกต้อง และเชื่อถือได้แล้ว ผลการประเมินก็จะน่าเชื่อถือ ทำให้การลงสรุปหรือการตัดสินใจถูกต้องมีประสิทธิภาพ และเบญจลักษณ์ สมนึกและวิลัน [4] ก็กล่าวไว้ว่า สถานศึกษาต้องดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียน และมีการจัดการอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ ยังจะต้องตั้งอยู่บนหลักการพื้นฐาน 2 ประการ คือ การประเมินเพื่อพัฒนา และเพื่อการตัดสินใจผลการเรียน ข้อมูลการประเมินจะเป็นประโยชน์ ต่อสถานศึกษาในการตรวจสอบ ทบทวนพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งถือว่าเป็นความรับผิดชอบของสถานศึกษาที่จะต้องประเมินผลตามที่หลักสูตรกำหนด

การประเมินแม้จะมีความสำคัญ ดังกล่าวข้างต้น แต่จากการศึกษางานวิจัยของ บุญยาพร บุญชม และอมร [5] นวนละออง และวารุณี [6] และกฤษฎาภานุจน์ [7] ที่กล่าวถึง ปัญหาการประเมินพอจะสรุปได้ ว่า 1) ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินตามสภาพจริงอย่างถูกต้อง เช่น การแยกการประเมินเป็นคนละส่วนกับการเรียนการสอน และการลดเกณฑ์การประเมินลงเพราะคิดว่า เป็นวิธีการที่ถูกต้อง 2) การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีลักษณะเป็นนามธรรมทำให้วัดได้ยาก 3) ขาดการมีส่วนร่วมในการวางแผน การประเมิน และการกำหนดผู้มีส่วนร่วมในการประเมินที่ชัดเจน 4) ใช้รูปแบบการประเมินไม่เหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการประเมิน 5) ขาดเครื่องมือในการวัดที่

หลากหลาย และเครื่องมือวัดยังไม่มีความเหมาะสม 6) ขาดการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการประเมิน และวิเคราะห์ข้อมูล 7) ผู้ประเมิน มีการปฏิบัติงานต้องใช้เวลาในการประเมิน และการวิเคราะห์ข้อมูล 8) ต้องจัดทำเอกสารเป็นจำนวนมากเกินความจำเป็น แต่ไม่มีแบบฟอร์มที่สะดวกต่อการกรอก ทำให้ครูต้องมีภาระเพิ่ม 9) ปัญหาเกี่ยวกับการใช้ผลการประเมินที่ไม่ต่อเนื่อง ทำให้ไม่เห็นภาพพัฒนาการ จุดอ่อน จุดแข็ง ของนักเรียนที่ไม่สมบูรณ์ 10) ไม่มีการสะท้อนข้อมูลย้อนกลับจากตัวนักเรียนเอง เพื่อน และผู้สอน ทำให้ผลการประเมินที่ได้จากการวัดและประเมินที่ไม่ตรงตามความเป็นจริง อันเป็นสาเหตุทำให้ครูบางคนไม่ยอมรับผลการประเมิน

จากสภาพปัญหา และแนวคิดดังกล่าว ข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการประเมินเพื่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ระดับประถมศึกษาชั้น โดยการวิจัยในครั้งนี้เป็นการสร้างรูปแบบการประเมินที่มีการนำเทคโนโลยีมาช่วยตั้งแต่ การสำรวจสภาพปัจจุบันปัญหา จนถึงขั้นตอนการทดลองใช้ ซึ่งโปรแกรมการประเมิน และวิเคราะห์ข้อมูลนี้ จะทำให้ประเมินได้ง่ายได้ข้อสรุปที่รวดเร็ว ประหยัดเวลา ประหยัดทรัพยากร ประหยัดงบประมาณ เป็นการประเมินแบบรอบด้าน และทำให้ผู้เกี่ยวข้องได้นำไปเป็นอีกทางเลือกหนึ่งของรูปแบบการประเมินที่หลากหลาย ให้เหมาะสมกับสภาพและบริบทของโรงเรียน เพื่อการได้มาซึ่งข้อมูล ที่ตรงกับสภาพจริง และรู้สาเหตุของปัญหา เพื่อนำมาแก้ปัญหาหรือพัฒนาได้ตรงจุดต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ ดังนี้

1. เพื่อสร้างรูปแบบการประเมินเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมฯ
2. เพื่อประเมินรูปแบบการประเมินเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมฯ

วิธีการวิจัย

การดำเนินการวิจัย แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 การสร้างรูปแบบการประเมินเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม มี 2 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างรูปแบบการประเมินฯ ในครั้งนี้ ได้แนวทางทางในการสร้างมาจาก 3 แนวทาง ดังนี้

คือ

แนวทางที่ 1 การศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎี จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน และการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมฯ โดยนำข้อมูลทั้งหมดมาเป็นแนวทางในการสร้างรูปแบบเพื่อการประเมินฯ สรุปแนวคิด และหลักการ ที่สำคัญของการสร้างรูปแบบการประเมิน คือ 1) การใช้โรงเรียนเป็นฐาน 2) การมีส่วนร่วม 3) การสร้างความรู้ ความเข้าใจ 4) การประยุกต์ใช้ การประเมินแบบรอบด้าน (360 องศา) 5) การผสมผสานวิธีการที่หลากหลาย 6) การฉายภาพ ประเด็นปัญหาที่ชัดเจน 7) เน้นการใช้เทคโนโลยี 8) การมีเครื่องมือที่มีคุณภาพ 9) การทราบผลเร็ว / ประเมินง่าย/ใช้เวลาน้อย 10) การนำผลที่ดีออกไปพัฒนา 11) การร่วมแก้ปัญหาตามบทบาทหน้าที่

แนวทางที่ 2 การสังเคราะห์ จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานการสร้างรูปแบบการประเมินฯ

แนวทางที่ 3 การนำผลการสำรวจความคิดเห็นต่อข้อคำถามที่นำมาใช้ สร้างแบบประเมินฯ

สำหรับแนวทางที่ 2 และแนวทางที่ 3 นั้น มีการดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย

1.1 กลุ่มตัวอย่าง มี 3 กลุ่ม คือ 1) ผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา จำนวน 40 เขต 18 เขตภาคการศึกษา ตอบแบบสอบถามรวมทั้ง 6 ด้าน จำนวน 488 คน และ 2) ครูผู้สอน จำนวน 564 คน และ 3) ศึกษานิเทศก์ จำนวน 44 คน

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในขั้นนี้ คือ

1.2.1 แบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ ข้อมูลพื้นฐาน เพื่อการสร้างรูปแบบการประเมินฯ

1.2.2 แบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับรายการประเมิน เพื่อหาคุณภาพ ของข้อคำถามก่อนนำไปใช้เป็นเครื่องมือ ประเมินองค์ประกอบคือ ด้านที่ 1 การดำเนินงานของโรงเรียนที่เอื้อต่อความมีคุณธรรม จริยธรรมฯ ของนักเรียน จำนวน 20 ข้อ องค์ประกอบ ด้านที่ 2 การดำเนินงานของผู้บริหาร โรงเรียน ที่เอื้อต่อความมีคุณธรรม จริยธรรมฯ ของนักเรียน จำนวน 15 ข้อ องค์ประกอบด้านที่ 3 การดำเนินงานของครูผู้สอน ที่เอื้อต่อความมีคุณธรรม จริยธรรมฯ ของนักเรียน จำนวน 25 ข้อ องค์ประกอบด้านที่ 4 การปฏิบัติของครอบครัว พ่อแม่หรือผู้ปกครองที่เอื้อต่อความมีคุณธรรม จริยธรรมฯ ของนักเรียน จำนวน 25 ข้อ องค์ประกอบด้านที่ 5 การปฏิบัติของวัด ชุมชน และสังคม ในเขตบริการ ที่เอื้อต่อความมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ ของนักเรียน องค์ประกอบด้านที่ 6 ความพึงพอใจของนักเรียน ต่อสิ่งที่ได้รับและการแสดงออกถึงความมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ จำนวน 25 ข้อ

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล เก็บข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามใน Google Form

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ 1) วิเคราะห์โดยโปรแกรมใน Google Form /ค่าร้อยละ/ค่าเฉลี่ย/ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) การวิเคราะห์ Factor Analysis โดยมีค่า Factor loading > .6 ขึ้นไป

ขั้นตอนที่ 2 การประเมินรูปแบบการประเมินเพื่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ฯลฯ (เพื่อปรับปรุงก่อนนำไปใช้ปฏิบัติจริง)

2.1 กลุ่มตัวอย่าง คือ 1) ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน 2) โรงเรียนบ้านบ่อห้อย อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ลำปางเขต 1 ประกอบด้วยตัวแทนผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้สอน ตัวแทน กรรมการสถานศึกษา ผู้นำชุมชน ตัวแทนชุมชน ผู้ปกครอง นักเรียน รวมจำนวน 40 คน (Try Out)

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย รูปแบบการประเมินเพื่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมฯ และแบบประเมินรูปแบบการประเมินฯ

2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ มีการหาค่า IOC มีค่าตั้งแต่ 0.60 -1 การหาค่าร้อยละ/ค่าเฉลี่ย/ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สรุปความ/จัดหมวดหมู่/วิเคราะห์/การสังเคราะห์/บรรยาย เป็นร้อยละ

ตอนที่ 2 การประเมินผลรูปแบบการประเมินคุณธรรม จริยธรรมฯ ในโรงเรียน

2.1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนไหล่หินราษฎร์บำรุง อำเภอกะลา จังหวัดลำปาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 ประกอบด้วยผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้สอน นักเรียน ตัวแทนชุมชนและผู้ปกครอง รวมจำนวน 26 คน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ รูปแบบการประเมินเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมฯ ที่ได้จากตอนที่ 1 ประกอบด้วย

2.2.1 คู่มือการใช้รูปแบบการประเมินฯ หมายถึง คู่มือประกอบการศึกษาเพื่อนำรูปแบบฯ เครื่องมือไปใช้ ในการประเมินให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยเนื้อหา 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 การสร้างความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการดำเนินงานตามรูปแบบการประเมินฯ คู่มือการดำเนินงาน เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ศึกษาและรู้กระบวนการใช้เครื่องมือไปใช้เพื่อให้การประเมินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบ ด้วย คำชี้แจง เนื้อหา วัตถุประสงค์ของการประเมิน แนวคิด หลักการที่สำคัญของรูปแบบการประเมิน แบบการประเมิน กระบวนการ ขั้นตอนการประเมิน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน การบันทึกข้อมูลลงแบบประเมิน แนวทางการวิเคราะห์ปัญหาหรือข้อมูล และการนำข้อมูลไปใช้ในการแก้ปัญหา ขั้นตอนการนำแบบประเมินไปใช้ในโรงเรียน

ส่วนที่ 2 ตัวอย่างการลงบันทึกในแบบประเมิน องค์กรประกอบ 6 ด้าน และวิธีการ การตรวจสอบข้อมูลโดยการคูณผล การตอบกลับจากการ

2.2.2 เครื่องมือประเมิน คือ แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรมฯ นักเรียน เป็นแบบประเมินโดยใช้เทคโนโลยีเป็น โปรแกรมการประเมินแบบออนไลน์ ประเมินองค์กรประกอบ 6 ด้าน ใน Link <https://goo.gl/Ya8x6w> แชร์ใน Google Form ซึ่งสามารถใช้อุปกรณ์ช่วยในการประเมิน เช่น คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือ ฯลฯ เพื่อความสะดวกในการประเมิน

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 การสร้างรูปแบบการประเมินคุณธรรม จริยธรรมฯ ซึ่งมีแนวทางในการสร้างจาก 3 แนวทาง คือ

ผลจากการศึกษาแนวทางที่ 1 นำแนวคิด หลักการ ทฤษฎีต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินและการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมฯ โดยนำข้อมูลทั้งหมดมาเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างรูปแบบเพื่อการประเมินฯ คือ แนวคิด หลักการที่สำคัญของการสร้างรูปแบบการประเมิน คือ 1) การใช้โรงเรียนเป็นฐาน 2) การมีส่วนร่วม 3) การสร้างความรู้ความเข้าใจ 4) การประยุกต์ใช้ การประเมินแบบรอบด้าน (360 องศา) 5) การผสมผสานวิธีการที่หลากหลาย 6) การฉายภาพประเด็นปัญหาที่ชัดเจน 7) เน้นการใช้เทคโนโลยี 8) การมีเครื่องมือดีมีคุณภาพ 9) การทราบผลเร็ว /ประเมินง่าย/ใช้เวลาน้อย 10) การนำผลที่ดียิ่งไปพัฒนา 11) การร่วมแก้ปัญหาตามบทบาทหน้าที่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของรูปแบบการประเมิน ฯ

ผลจากการศึกษาแนวทางที่ 2 จากการสังเคราะห์แบบสอบถามปลายเปิดต่าง ๆ จากการสอบถามผู้บริหารโรงเรียน ศึกษาניתเทศก์ และครูผู้สอน ผู้วิจัยได้นำข้อมูลทั้งหมด มาสังเคราะห์ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างรูปแบบ เพื่อ การประเมินคุณธรรมจริยธรรมฯ

ผลจากการศึกษาแนวทางที่ 3 จากการวิเคราะห์การหาคุณภาพความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบประเมินคุณธรรม จริยธรรมฯ ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทั้ง 6 ด้าน ได้นำไปสร้างเป็นเครื่องมือประเมินองค์กรประกอบ 6 ด้าน ดังนี้

1.1 คุณภาพของเครื่องมือประเมินองค์กรประกอบ ด้านการดำเนินงานของโรงเรียนที่เอื้อต่อความมีคุณธรรม จริยธรรมฯ ของนักเรียน (ด้านที่ 1) สรุป ได้ว่า แบ่งเป็น 2 องค์ประกอบ โดยแต่ละองค์ประกอบมีชื่อ ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 คือ การดำเนินงานเพื่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมฯ มีจำนวน 5 ตัวบ่งชี้ มีค่า Factor Loading ตั้งแต่ .700-.754 องค์ประกอบที่ 2 การวางแผนการดำเนินงานเพื่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมฯ มีจำนวน 5 ตัวบ่งชี้ มีค่า Factor Loading ตั้งแต่ .723-.843 รวมทั้งหมดมี 10 ตัว

1.2 คุณภาพของเครื่องมือประเมินองค์ประกอบ ด้านการดำเนินงานของผู้บริหารโรงเรียน ที่เอื้อต่อความมีคุณธรรม จริยธรรมฯ ของนักเรียน (ด้านที่ 2) สรุปได้ว่า มี 1 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านการดำเนินงาน ของผู้บริหารโรงเรียนที่เอื้อต่อความมีคุณธรรม จริยธรรมฯ จำนวน 10 ตัวบ่งชี้ มีค่า Factor Loading ตั้งแต่ .793 - .859

1.3 คุณภาพของเครื่องมือประเมินองค์ประกอบด้านการดำเนินงานของครูผู้สอน ที่เอื้อต่อความมีคุณธรรม จริยธรรมฯ ของนักเรียน (ด้านที่ 3) สรุปได้ว่า แบ่งเป็น 3 องค์ประกอบ โดยแต่ละองค์ประกอบมีชื่อ ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 คุณสมบัติพื้นฐานเพื่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู มีจำนวน 6 ตัวบ่งชี้ มีค่า Factor Loading ตั้งแต่ .624 - .787 องค์ประกอบที่ 2 การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ กฎเกณฑ์และบทบาทหน้าที่ของนักเรียน มีจำนวน 6 ตัวบ่งชี้ มีค่า Factor Loading ตั้งแต่ .735 - .810 และองค์ประกอบที่ 3 นวัตกรรม ส่วนตัวของครู มีจำนวน 3 ตัวบ่งชี้ มีค่า Factor Loading ตั้งแต่ .739 - .789 รวมทั้งหมดมี 15 ตัวบ่งชี้

1.4 คุณภาพของเครื่องมือประเมิน องค์ประกอบ ด้าน การปฏิบัติของครอบครัว พ่อแม่ หรือ ผู้ปกครอง ที่เอื้อต่อความมีคุณธรรม จริยธรรมฯ ของนักเรียน (ด้านที่ 4) สรุปได้ว่า แบ่งเป็น 3 องค์ประกอบ โดย แต่ละองค์ประกอบมีชื่อ ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 การสร้างความสัมพันธ์ และการเป็นแบบอย่างที่ดีของครอบครัวเพื่อส่งเสริมความมีคุณธรรมจริยธรรมฯ มีจำนวน 6 ตัวบ่งชี้ มีค่า Factor Loading ตั้งแต่ .718 - .794 องค์ประกอบที่ 2 การเป็นเครือข่ายในการจัดสภาพแวดล้อม เพื่อการส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมฯ มีจำนวน 5 ตัวบ่งชี้ มีค่า Factor Loading ตั้งแต่ .702 - .767 องค์ประกอบที่ 3 การมีส่วนร่วมของครอบครัวในการวางแผนงานร่วมกับโรงเรียนและชุมชน ในการจัดกิจกรรม เพื่อปลูกฝังความมีคุณธรรมจริยธรรมฯ มีจำนวน 4 ตัวบ่งชี้ มีค่า Factor Loading ตั้งแต่ .671- .806 รวมทั้งหมดมี 15 ตัวบ่งชี้

1.5 คุณภาพของเครื่องมือประเมินองค์ประกอบด้านการปฏิบัติของวัด ชุมชน สังคม ในเขตบริการฯ ที่เอื้อต่อความมีคุณธรรม จริยธรรมฯ ของนักเรียน (ด้านที่ 5) สรุปได้ว่า องค์ประกอบด้านชุมชน แบ่งเป็น 2 องค์ประกอบ โดย แต่ละองค์ประกอบมีชื่อ ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดสภาพแวดล้อม และการจัดกิจกรรมส่งเสริมของชุมชน ที่เอื้อต่อความมีคุณธรรม จริยธรรมฯ ของนักเรียน มีจำนวน 8 ตัวบ่งชี้ มีค่า Factor Loading ตั้งแต่ .752 - .845 องค์ประกอบที่ 2 การปฏิบัติตน และการมีส่วนร่วมของชุมชนที่เอื้อต่อความมีคุณธรรม จริยธรรมฯ ของนักเรียน มีจำนวน 7 ตัวบ่งชี้ มีค่า Factor Loading ตั้งแต่ .706 - .850 รวมทั้งหมด มี 15 ตัวบ่งชี้

1.6 คุณภาพของเครื่องมือประเมินองค์ประกอบ ด้านความพึงพอใจของนักเรียน ต่อสิ่งที่ได้รับและการแสดงออกถึงความมีคุณธรรม จริยธรรมฯ (ด้านที่ 6) สรุปได้ว่า ด้านความพึงพอใจของนักเรียน ต่อสิ่งที่ได้รับจากบุคคลและสภาพแวดล้อม ฯ แบ่งเป็น 2 องค์ประกอบ โดย แต่ละองค์ประกอบมีชื่อ ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 การได้รับการส่งเสริมอบรมสั่งสอน แบบอย่างที่ดี จากบ้าน โรงเรียน วัด ชุมชน และการฝึกปฏิบัติตน เพื่อการอยู่ร่วมกับผู้อื่น มีจำนวน 14 ตัวบ่งชี้ มีค่า Factor Loading ตั้งแต่ .692 - .811 องค์ประกอบที่ 2 ความพึงพอใจเกี่ยวกับวิธีการสอน การประเมิน การจัดสภาพแวดล้อม การนำความรู้ไปใช้กับชีวิตประจำวัน และการมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ และแก้ปัญหา ของบ้าน โรงเรียน วัดและชุมชน มีจำนวน 6 ตัวบ่งชี้ มีค่า Factor Loading ตั้งแต่ .717- .797 รวมทั้งหมด มี 20 ตัวบ่งชี้

สรุปผลการสร้างรูปแบบการประเมินเพื่อการพัฒนา คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของนักเรียน ประกอบไปด้วย เครื่องมือ ดังนี้

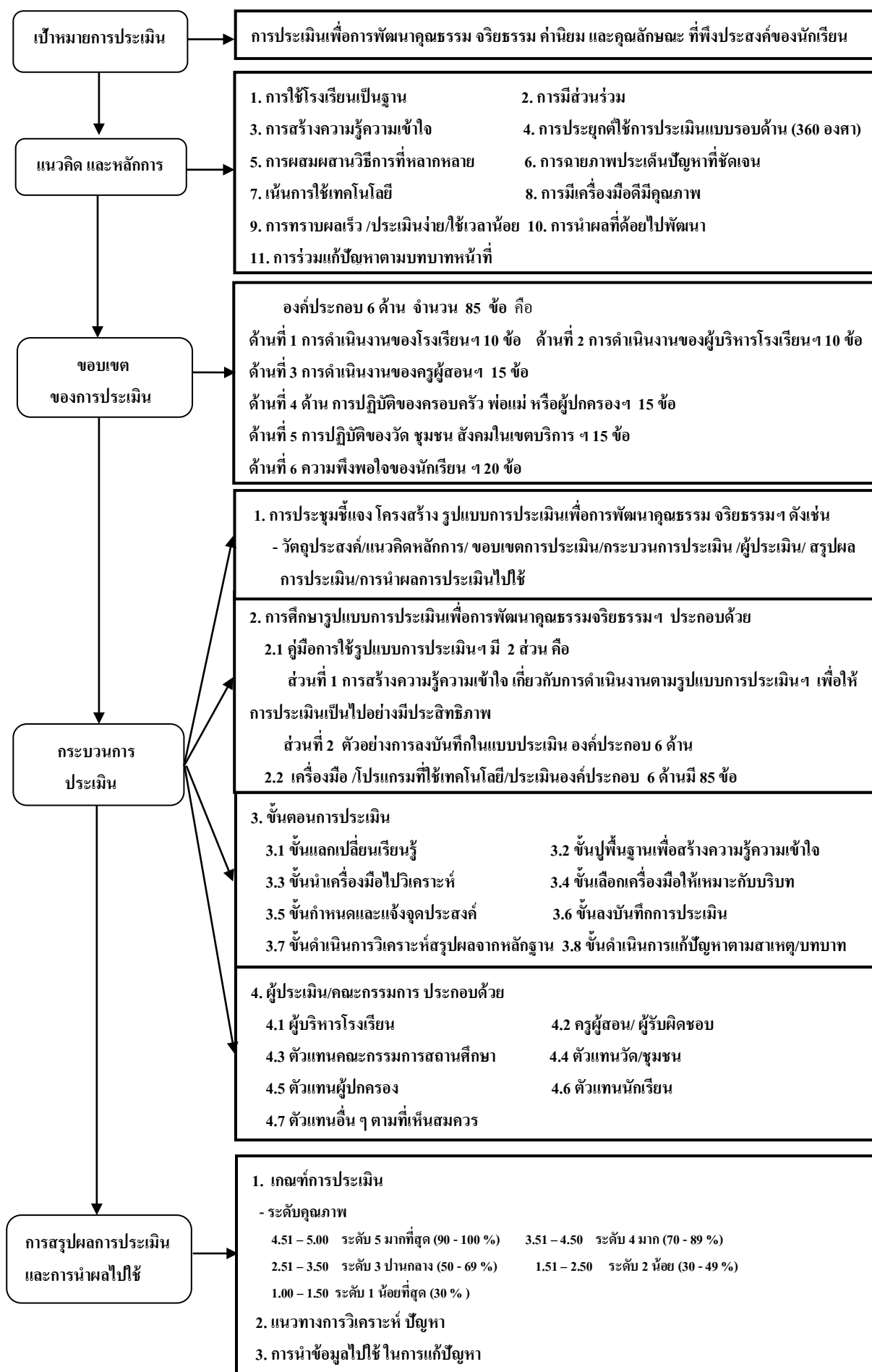
1. คู่มือการใช้รูปแบบการประเมิน หมายถึง คู่มือในการศึกษาเพื่อนำรูปแบบ ฯ ไปใช้ในการประเมินให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยเนื้อหา 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 การสร้างความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการดำเนินงานตามรูปแบบการประเมินฯ ประกอบด้วย คำชี้แจง เนื้อหา วัตถุประสงค์ของการประเมิน แนวคิด หลักการที่สำคัญของรูปแบบการประเมิน แบบการประเมิน กระบวนการ ขั้นตอน การประเมิน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน การบันทึกข้อมูลลงแบบประเมิน แนวทางการวิเคราะห์ปัญหาหรือข้อมูล และการนำข้อมูลไปใช้ในการแก้ปัญหา ขั้นตอนการนำแบบประเมินไปใช้ในโรงเรียน

ส่วนที่ 2 ตัวอย่างขั้นตอนการลงบันทึกในเครื่องมือฯ หรือขั้นตอนการนำ แบบประเมินไปใช้ในโรงเรียน

2. เครื่องมือประเมิน ในขั้นตอนนี้จะเป็นแบบประเมิน โดยใช้เทคโนโลยีเป็นโปรแกรม การประเมิน แบบออนไลน์ เป็นลิงค์ที่แชร์ใน Google Form ที่เปิดใช้งานแบบสาธารณะโดยผู้ที่ต้องการนำไปใช้ สามารถนำเครื่องมือไปใช้ได้ โดยคณะกรรมการ เมื่อทุกคนประเมินโดยใช้เทคโนโลยี เช่น โทรศัพท์มือถือ คอมพิวเตอร์ฯ บันทึกแบบออนไลน์ ระบบจะประมวลผลเอง โปรแกรมจะวิเคราะห์ห่อออกมาให้หมด ทำให้ง่ายต่อการประเมิน และสามารถนำผลการวิเคราะห์มาใช้เพื่อแก้ปัญหาได้เร็ว มีจำนวน 85 ข้อ มีองค์ประกอบ 6 ด้าน คือ องค์ประกอบด้านที่ 1 การดำเนินงานของโรงเรียนฯ จำนวน 10 ข้อ องค์ประกอบด้านที่ 2 การดำเนินงานของผู้บริหารโรงเรียนฯ จำนวน 10 ข้อ องค์ประกอบด้านที่ 3 การดำเนินงานของครูผู้สอน จำนวน 15 ข้อ องค์ประกอบด้านที่ 4 การปฏิบัติของครอบครัว พ่อแม่ หรือผู้ปกครองฯ จำนวน 15 ข้อ องค์ประกอบด้านที่ 5 การประเมินการปฏิบัติของวัด ชุมชน สังคมในเขตบริการฯ จำนวน 15 ข้อ องค์ประกอบด้านที่ 6 ความพึงพอใจของนักเรียน ต่อสิ่งที่ได้รับและการแสดงออกถึงความมีคุณธรรมจริยธรรมฯ จำนวน 20 ข้อ ดังนั้น หลังจากการประเมินแล้วสามารถนำผลสรุปที่ได้ มาประชุมพิจารณา แต่ละองค์ประกอบ ว่ายอมรับกันหรือไม่ หากไม่ยอมรับก็หาหลักฐานมายืนยันจนได้ข้อมูลที่เป็นจริงแล้ว ตรงไหนมีจุดด้อย ก็ช่วยกันปรับปรุงแก้ไขต่อไป

โครงสร้างองค์ประกอบ รูปแบบการประเมินเพื่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมฯ

ตอนที่ 2 การประเมินผลรูปแบบการประเมิน เพื่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน

ผลการประเมินรูปแบบการประเมิน เพื่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน เป็นการทดลองในโรงเรียนไหล่หินราษฎร์บำรุง อ.เกาะคา จ.ลำปาง สรุปในภาพรวมทั้งหมด พบว่า มีค่าเฉลี่ยรวม 4.47 คุณภาพระดับมาก เมื่อแยกในภาพรวมแต่ละหัวข้อจะเห็นว่าหัวข้อที่ 4 ด้านที่ 1 การดำเนินงานของโรงเรียนมีค่าเฉลี่ย 4.67 คุณภาพระดับมากที่สุด หัวข้อที่ 7 ด้านที่ 4 การปฏิบัติของครอบครัว พ่อแม่ หรือผู้ปกครองฯ มีค่าเฉลี่ยรวม 4.60 คุณภาพระดับมากที่สุด หัวข้อที่ 8 ด้านที่ 5 การปฏิบัติของวัด ชุมชน สังคมในเขตบริการมีค่าเฉลี่ยรวม 4.57 คุณภาพระดับมากที่สุด และหัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ หัวข้อที่ 1 คู่มือการประเมินมีค่าเฉลี่ย 4.27 คุณภาพระดับมาก รองลงมาคือ หัวข้อที่ 2 รูปแบบการประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรมฯ มีค่าเฉลี่ย 4.40 คุณภาพระดับมาก กลุ่มทดลองได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า เป็นการประเมินที่ง่าย สะดวกสบาย สนุก ประหยัดเวลา ทรัพยากร เช่น ต้นไม้ กระดาษ และได้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการประเมินมากขึ้น

อภิปรายผล และสรุปผล

ผลการทดลองใช้รูปแบบการประเมินเพื่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน สรุปในภาพรวม พบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมร้อยละ 4.47 เมื่อนำไปเทียบกับระดับคุณภาพจะอยู่ในระดับมาก การที่ผลการทดลองเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจาก

1. รูปแบบการประเมินเพื่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน มีกระบวนการขั้นตอนในการสร้างหลายขั้นตอน ดังเช่น

1.1 การศึกษาแนวทางที่ 1 นำแนวคิด หลักการ ทฤษฎีต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินและการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมฯ โดยนำข้อมูลทั้งหมดมาเป็นส่วนหนึ่งในการสร้าง

1.2 นำผลจากการศึกษาแนวทางที่ 2 จากการสังเคราะห์แบบสอบถามปลายเปิดต่าง ๆ จากการสอบถามผู้บริหารโรงเรียน ศึกษาอินเทอร์เน็ต และครูผู้สอน มาเป็นแนวทางในการสร้างรูปแบบฯ

1.3 ผลจากการศึกษาแนวทางที่ 3 จากการวิเคราะห์ การหาคุณภาพความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบประเมิน แล้วนำมาสร้างเป็นเครื่องมือประเมินองค์ประกอบ 6 ด้าน

2. เครื่องมือ ที่นำมาใช้ในรูปแบบการประเมินได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ และคณะกรรมการที่ปรึกษามากหลายขั้นตอน นอกจากนี้ ยังได้นำไปทดลองใช้ (Try out) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข แล้วจึงนำไปทดลองใช้อีกครั้งหนึ่ง

3. รูปแบบการประเมินสอดคล้องกับแนวคิด ของนักวิชาการหลายท่าน ดังเช่น พิสนุ [8] ส.วาสนา [9] เกี่ยวกับการประเมิน ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ

4. มีการนำเทคโนโลยีฯ มาใช้ในการวัดและประเมินผล สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุบลรัตน์ กานดา ชีรพงษ์ และ กรรณ [10] และสอดคล้องกับ ศศิธร [11] ที่สรุปได้ว่า ในศตวรรษที่ 21 การวัดและประเมินทักษะการเรียนรู้จะต้องเป็นการประเมินผลเชิงคุณภาพ เน้นการปฏิบัติจริง บูรณาการวิธีการประเมิน และใช้เครื่องมือวัดที่หลากหลาย สร้างและพัฒนาระบบแฟ้มสะสมงาน (Portfolios) ของผู้เรียน ดังนั้น ครูจะต้องมีสมรรถนะด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการวัดและประเมินผล และนำประโยชน์ของผลสะท้อนจากการปฏิบัติของผู้เรียนมา ปรับปรุงแก้ไขงาน ซึ่งสมรรถนะดังกล่าว ได้แก่ (1) การใช้โปรแกรมตารางคำนวณ คำนวณผลการเรียนของผู้เรียนได้ถูกต้องตามการประเมิน

และวัดผล (2) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจัดทำแบบทดสอบความรู้ตามเนื้อหาวิชา (3) ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ประเมินและวัดผลได้

5. รูปแบบที่สร้างขึ้นมีองค์ประกอบ และขั้นตอนการดำเนินงาน มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ รุ่งฤดี คงเดือน และสายสมร [12] ที่พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบและขั้นตอนการดำเนินงาน มีความเหมาะสม และเหมาะกับการนำไปใช้มากที่สุด และยังสอดคล้องกับ ถิรพงศ์ บุญเรียง และสำเนา [13] ที่ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาวิทยานิพนธ์ด้วยองค์ประกอบ 6 ด้าน คือ (1) ด้านการบริหาร (2) ด้านการจัดการเรียนการสอน (3) ด้านการจัดกิจกรรม (4) ด้านการจัดสภาพแวดล้อม (5) ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง และ (6) ด้านการวัดและประเมินผลทางวินัย และยังพบว่า รูปแบบดังกล่าว มีอัตราประโยชน์ มีความเป็นไปได้ มีความเหมาะสม และมีความถูกต้อง อยู่ในระดับมากที่สุด ในทุกมาตรฐาน นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริดา สัมพันธ์ และพทธี [14] ที่กล่าวถึง รูปแบบการประเมินคุณภาพบัณฑิตแบบมุ่งเน้นผลลัพธ์ ว่ามี 4 องค์ประกอบ คือ (1) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ (2) สิ่งที่มีประเมิน (3) วิธีการประเมินคุณภาพบัณฑิต และ (4) วิธีการตัดสิน ระดับคุณภาพบัณฑิต และกล่าวถึง ประสิทธิภาพของการใช้รูปแบบ คือ (1) ผลการประเมินบรรลุตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบ (2) ผลการประเมินมีความตรงตามสภาพการณ์ปัจจุบัน และค่าอำนาจจำแนก (3) รูปแบบ มีคุณภาพตามมาตรฐานด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และอัตราประโยชน์และ (4) ผู้ใช้ รูปแบบมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกองค์ประกอบ

6. การพัฒนารูปแบบการประเมินผล ตามสภาพจริงที่สอดคล้องกับ พิเชศ สังวร บุญศรี และวิญญู [15] ที่พบว่า 1) รูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) วัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนและการประเมิน (2) ตัวชี้วัดของการจัดการเรียนการสอนและการประเมิน (3) เกณฑ์ของการจัดการเรียนการสอนและการประเมิน (4) เครื่องมือของการจัดการเรียนการสอน และการประเมิน (5) ผู้เกี่ยวข้องของการจัดการเรียนการสอนและการประเมิน และขั้นตอนการประเมิน 6 ขั้นตอน ได้แก่ (1) เตรียมความพร้อมการประเมิน (2) ออกแบบกิจกรรม (3) ปฏิบัติงาน (4) การประเมินผล (5) สรุปผล (6) การให้ข้อมูลย้อนกลับ 2) เครื่องมือการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 3) ผลการประเมินรูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงด้าน ความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้อง อยู่ในระดับมาก ส่วนผลการประเมินรูปแบบสำหรับผู้เกี่ยวข้องอยู่ในระดับมากที่สุด

7. รูปแบบการมีส่วนร่วม สอดคล้องกับ ประจวบ [16] ที่ได้พัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมของจังหวัดพัทลุง พบว่า การจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมควรมีองค์ประกอบ 6 องค์ประกอบ คือ (1) การร่วมคิด (2) การร่วมวางแผน (3) การร่วมดำเนินงาน (4) การร่วมติดตาม (5) การร่วมประเมินผล และ (6) การร่วมในผลประโยชน์ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับทองพูล สักดิ์พงศ์ และสมบัติ [17] ที่พบว่า พฤติกรรมโดยรวมของนักเรียนจาก การประเมินพฤติกรรมทั้งจาก ครู ผู้ปกครองนักเรียน และตัวนักเรียนเอง พบว่า ระดับพฤติกรรมยังไม่เป็นไปตามความต้องการของคณะครู และผู้ปกครอง หลังจากที่ได้พัฒนา โดยใช้กระบวนการวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) และการปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ระดับพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 8 ประการมี การพัฒนานั้นเพิ่มขึ้นในทุกด้าน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทางวิชาการ
 - 1.1 หน่วยงานหรือสถานศึกษา ที่จะนำรูปแบบการประเมินไปใช้ ควรมีการศึกษา กระบวนการขั้นตอนให้เข้าใจ และดำเนินการตามขั้นตอน จะช่วยให้ผลการประเมินที่ได้ตรงกับสภาพจริง
 - 1.2 หน่วยงาน สถานศึกษา ควรนำเครื่องมือจากงานวิจัยในครั้งนี้ไปปรับใช้ให้เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา
2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป
 - 2.1 หน่วยงาน/สถานศึกษาควรนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ในการแก้ปัญหาหรือพัฒนา ต่อเนื่องจากการประเมิน เช่น มีการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาแบบมีส่วนร่วมแบบครบวงจรต่อไป
 - 2.2 หน่วยงาน/สถานศึกษาควรนำรูปแบบการประเมินไปใช้กับ การศึกษาในระดับอื่นหรือสังกัดหน่วยงานอื่น เช่น ในระดับมัธยม โรงเรียนในสังกัดหน่วยงานอื่น หรือชุมชน ที่ต้องการจะแก้ปัญหาหรือพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมต่อไป

เอกสารอ้างอิง

1. Constitution of the Kingdom of Thailand, B.E.2560 (2017), Pub.in GG Vol.134, Part a, Page 1 (April 3, 2017). Thai.
2. Office of the Education Council, Ministry of Education. National Scheme of Education, B.E.2560-2579 (2017-2036). 1st ed. Bangkok: Prik Wan Graphic; 2017. Thai.
3. Plaksin W, Worakham P, Suikraduang A. Evaluation model of the moral desirable characteristics of learners in non-formal and Informal Education Centers. Phimoldhamma Research Institute Journal. 2017; 4(2): 219-232. Thai.
4. Kunlawut B, Pattiyathani S, Cumpafaet W. A construction of a scale on desirable characteristics of prathomsueksa 3 students under the Office of Si SaKet Primary Educational Service Area Zone 3. Journal of Educational Measurement, Mahasarakham University. 2012; 17(1): 357-388. Thai.
5. Saramano B, Srisa-ard B, Malasri A. The development of the authentic assessment model that Influences analytical thinking abilities of mathayomsuksa 2 students. Journal of Education, MahaSarakham University. 2018; 12(1): 96-109. Thai.
6. Hongphu N, Lappanachokdee W. A development of virtue, morality, and desirable characteristics scale for pre-school children in schools under the Office of Lak Si District, Bangkok. Kan Phaeng Saen Academic Journal. 2009; 7(3): 43-55. Thai.
7. Topithak K. Research and development of teacher's potential for authentic learning assessment on school-based training research and development of teacher's potential for authentic learning assessment on school-based training. Phuket Rajabhat University Academic Journal. 2017; 13(1): 1-24. Thai.
8. Fongsee P. Educational measurement: from theory to practice. 4th ed. Bangkok: Property Printing; 2007. Thai.

9. Prawalapruerk SW. A handbook of the workshop training for educational personnel development. Bangkok: The Master Group Management; 2001. Thai.
10. Harinvon U, Phunlaphawee K, Wiriyanom T, Chanyawudhiwan G. The competency in education information technology for teacher. Journal of Educational: Faculty of Education Sri Na Kha Rin Wirot University. 2014; 16(1): 147- 156. Thai.
11. Buathong S. Measurement and assessment of learning skills in the 21st century. Veridian E-Journal, Silpakorn University. 2017; 10(2): 1856-1867. Thai.
12. Klaharn R, Sartrapat D, Chaleoykitti S. The development model of measurement and behavioral assessment to enhance desirable characteristics of grade 4 to 6 Thai students in the 21st century. Journal of the Royal Thai Army Nurses. 2016; 17(2): 21- 33. Thai.
13. Rerkkham, T, Kajornsins B, Kajornsins S. Development of student discipline development model for schools under the secondary educational service area offices in Bangkok. Journal of Education, Mahasarakham University. 2015; 9(Special edition): 169- 185. Thai.
14. Burachat S, Phanphruk S, Siribanpitak P. Research and development of graduate quality evaluation model for teacher education program of higher education institutions. KKU Res J (GS) 2011; 11(4): 101-112. Thai.
15. Rungswang P, Ngudgartoke S, Prommapun B, Subsombat W. Development of an evaluation model for authentic assessment of upper secondary students. Journal of Education Khon Kaen University. 2013; 36(2): 64 -73. Thai.
16. Nuliang P, Chanetiyong D, Wannasuthi N. Development of educational management participation model of Phat Tha Lung Province. Parichart Journal, Thaksin University. 2016; 28(2): 233-253. Thai.
17. Phusim, T, Homhuan S, Ritthidet S. Developing morality, ethics and 8 desirable characteristics based on the 2008 basic education core curriculum: a case study of Kae Dam withthayakhan school, Maha Sarakham Educational Service Area Office 1. Rajabhat Maha Sarakham University Journal. 2011; 5(1): 175-186. Thai.